

Social- og Ældreministeriet

Afdækning af interesse i de nordiske lande for en nordisk model for international adoptionsformidling (SIM Id nr.: 343769)

Social- og Indenrigsministeriet (nu Social- og Ældreministeriet) bad den 24. november 2020 Ankestyrelsen om at kontakte de nordiske adoptionsmyndigheder med henblik på at afsøge interessen for en fælles samarbejdsmodel for international adoptionsformidling. Ministeriet henviste til Social- og Indenrigsudvalgets beretning af 22. oktober 2020, hvor udvalget pålægger ministeren at afsøge mulighederne for at etablere et formaliseret nordisk samarbejde, herunder at tage kontakt til de nordiske ministerkollegaer.

Ankestyrelsen har på den baggrund rettet henvendelse til Adoptionsnævnet i Finland, Justitsministeriet i Island, Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet i Norge og Myndigheten för Familjerätt och Föräldreskapsstöd i Sverige.

Disse myndigheder er centralmyndigheder efter Haagerkonventionen af 1993 om international adoption. Myndighederne indgår sammen med Ankestyrelsen i et netværk, der gennem flere år har samarbejdet tæt og udveksler viden om relevante forhold på det nationale og internationale adoptionsområde i de nordiske lande.

Ankestyrelsen har i henvendelsen bedt om at modtage de nordiske landes bemærkninger og overvejelser om at indgå i et formaliseret samarbejde om international adoptionsformidling mellem de nordiske adoptionsformidlende organisationer og de nordiske centralmyndigheder. Vi har særligt spurgt, om myndighederne kunne være interesserede i at arbejde på en model for et nordisk samarbejde om international adoptionsformidling, der på sigt vil kunne lede til etableringen af et

16. april 2021

J.nr. 20-51989

Ankestyrelsen
7998 Statsservice

Tel +45 3341 1200

ast@ast.dk
sikkermail@ast.dk

EAN-nr:
57 98 000 35 48 21

Åbningstid:
man-fre kl. 9.00-15.00

formidlingssystem, der er økonomisk bæredygtigt trods et varierende antal adoptioner.

Vi har også bedt de nordiske centralmyndigheder om input til, hvordan man eventuelt kan udbygge, formalisere eller på anden måde styrke det samarbejde, der allerede eksisterer mellem de nordiske formidlende organisationer og de nordiske centralmyndigheder.

Ankestyrelsen har i slutningen af marts 2021 modtaget bemærkninger fra de nordiske centralmyndigheder. Bemærkningerne er opsummeret neden for og kan læses i sin helhed i vedlagte bilag.

Island

Justitsministeriet i Island oplyser, at man vil se velvilligt på en videre drøftelse mellem de nordiske lande om mulighederne for at etablere et nordisk samarbejde om international adoptionsformidling.

Den islandske regering er dog ikke på nuværende tidspunkt klar til at tilkendegive, om man ønsker at støtte op om forslaget, da der er mange forhold, der bør undersøges og drøftes nærmere, før en sådan beslutning kan træffes.

Norge

Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet (BufDir) oplyser, at forslaget om at etablere et fælles nordisk samarbejde om international adoptionsformidling i udgangspunktet er interessant, men må forventes at byde på store udfordringer i praksis.

Der tænkes i denne forbindelse særligt på, at de nordiske lande har fastsat forskellige vilkår for godkendelse af adoptionsansøgere, og at de nordiske formidlende organisationer er selvstændige organisationer (retssubjekter), der er akkrediteret af de enkelte nordiske myndigheder.

BufDir bemærker endvidere, at det i en nordisk konstellation kan fremstå uklart for afgiverlandene, hvilke lande de samarbejder med, og hvilket land det konkrete barn bortadopteres til. Et fælles nordisk samarbejde vil efter BufDir's opfattelse dermed afhænge af, om afgiverlandene vil acceptere at samarbejde med en nordisk union.

BufDir stiller sig til rådighed for at drøfte eventuelle yderligere tanker, konkrete forslag eller løsningsmuligheder, Danmark måtte have, for at få et nordisk samarbejde til at fungere i praksis.

Sverige

Myndigheten för Familjerätt och Föräldreskapsstöd (MFoF) er åben over for at deltage i en videre drøftelse af et nordisk samarbejde om den internationale adoptionsformidling, herunder at udveksle overvejelser om behovet herfor og de nærmere omstændigheder.

MFoF har noteret sig, at Danmark synes at ville påtage sig ansvaret for at tage et eventuelt initiativ til sådanne drøftelser.

Finland

Det finske Social- og Sundhedsministerium har oplyst, at Finland på dette tidlige stadie i overvejelserne ikke har en konkret holdning til en nordisk samarbejdsmodel, og at Finland aktuelt tilslutter sig den eksisterende struktur for international adoptionsformidling. Ministeriet har dog ingen indvendinger over for eventuelle videre overvejelser om mulighederne for et nordisk samarbejde om international adoptionsformidling, hvis der er interesse for dette i de øvrige nordiske lande.

I relation til et øget samarbejde mellem de nordiske centralmyndigheder har det finske Adoptionsnævn formuleret følgende initiativer:

- Identificere mulige fælles nordiske kriterier og standarder for tilsyn og akkreditering
- Deling af information og viden i relation til tilsynet med adoptionsformidlingen i udlandet
- Styrke samarbejdet med andre europæiske centralmyndigheder i form af et årligt møde mellem de europæiske centralmyndigheder.
- Udvide omfanget af møder mellem de nordiske centralmyndigheder, der i dag mødes en gang årligt

Det finske Adoptionsnævn har med de finske adoptionsformidlende organisationer drøftet mulighederne for et øget samarbejde mellem de nordiske organisationer. De finske organisationer gav udtryk for, at Nordic Adoption Council (NAC – en eksisterende sammenslutning af de nordiske formidlende organisationer) er et godt fungerende netværk, hvor man blandt andet har samarbejdet om håndteringen af Covid-19-pandemien.

Inden for de nuværende rammer for formidlingen har de finske organisationer dog peget på en række områder, hvor der er mulighed for et øget samarbejde mellem de nordiske organisationer:

- Informationsindsamling og tilpasninger til ændringer på det internationale adoptionsområde
- Dele erfaringer og god praksis i relation til fælles samarbejdsparter og samarbejdslande
- Udvikling af PAS-tilbud, særligt set i forhold til sager fra lande, som de enkelte organisationer ikke længere har et aktivt samarbejde med
- "Advocacy work" og fælles udmeldinger
- Sammenligning af finansieringsmodeller og tilpasning til økonomiske udfordringer

På baggrund af de modtagne bemærkninger vil Ankestyrelsen i den løbende dialog og møder med de nordiske myndigheder følge op på mulighederne for et styrket samarbejde inden for de gældende lovgivningsmæssige rammer. Ankestyrelsen vil også orientere Danish International Adoption (DIA) om de overvejelser, de finske organisationer har oplyst som relevante for det videre samarbejde i NAC.

Ankestyrelsen afventer en eventuel anmodning fra Social- og Ældreministeriet, før der iværksættes eventuelle yderligere tiltag i relation til de nordiske landes tilbagemeldinger og en fælles samarbejdsmodel mellem de nordiske adoptionsformidlende organisationer.

Vi henviser i øvrigt til vores brev af 15. marts 2021.

Venlig hilsen

Merete Pantmann

Bilag:

- Bilag 1 – bidrag fra Finland
- Bilag 2 – bidrag fra Island
- Bilag 2 – bidrag fra Norge
- Bilag 4 – bidrag fra Sverige